

examenbundel.nl

examen bundel

Meer dan alleen oefenexamens

Nu bij je boek
mijn.examenbundel.nl
Online oefenen, video's en meer

2022|2023

havo

Engels

examenbundel.nl

examen bundel

Meer dan alleen oefenexamens

2022 | 2023

Tineke van Putten
Riek Verploegh

havo

Engels

ThiemeMeulenhoff

mijn.examenbundel.nl

Slagen zonder examenstress doe je met [Examenbundel](#),
[Samengevat](#), [Examenidoom](#) en [Zeker Slagen!](#)

Alles voor je schoolexamens en je centrale examens
in je boeken, maar ook online.

**Overzicht
van al je
examenvakken**

**Antwoorden
bij de
oriëntatietoets**

**Video's
en andere
leerbronnen**

**Online
oefenen**

**Inzicht in je
voortgang**

**Quickscan
en nog
veel meer!**

Ga naar mijn.examenbundel.nl en log in op
Mijn Examenbundel. Met deze code krijg je toegang
tot heel veel (digitale) extra's die bij je bundel horen:

#

!

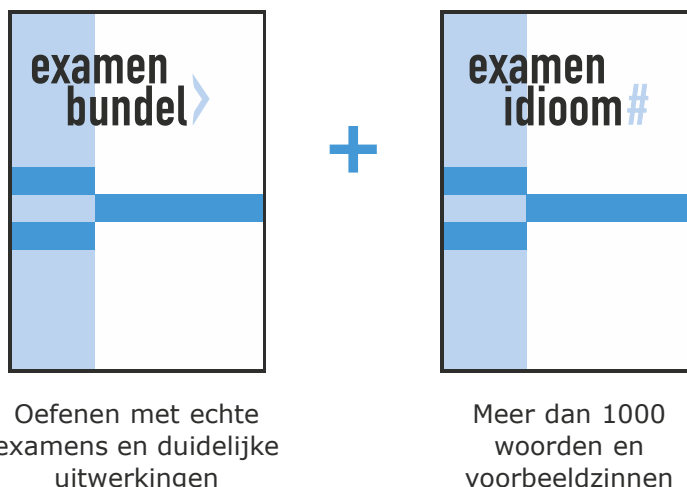
Deze code is uniek en door één persoon te gebruiken. Geldig tot 15 juli 2023.

#ikgazekerslagen

Voorwoord

Met deze **Examenbundel** bereid je je goed voor op het eindexamen. Je oefent met echte examenopgaven. In de uitwerkingen staan de antwoorden met een duidelijke uitleg. Zo weet je precies wat je goed en fout hebt gedaan.

Gebruik naast deze **Examenbundel** ook het boek **Examenidioom** om te leren voor je examen. Hierin vind je meer dan 1000 woorden met voorbeeldzinnen en oefeningen. Zo breid je je woordenschat eenvoudig uit. Handig voor zowel het centraal examen als de schoolexamens.

Wil je weten op welke datum het centraal examen is?

Ga naar examenbundel.nl/examenrooster voor het actuele examenrooster. Of scan de QR-code:

Namens team **Examenbundel** heel veel succes!

Heb je een vraag of opmerking over deze **Examenbundel**? Ga dan naar examenbundel.nl/contact.

Opmerking

De overheid stelt de regels op voor het examen. Bijvoorbeeld wat de examenonderwerpen zijn, welke hulpmiddelen je mag gebruiken en wanneer het examen is. De auteurs en uitgever hebben deze **Examenbundel** met grote zorg samengesteld. Soms veranderen de regels van de overheid echter of worden er nieuwe afspraken gemaakt over wat die regels betekenen. Raadpleeg daarom altijd je docent of onze website www.examenbundel.nl voor actuele informatie die voor jouw examen van belang is.

6	Stappenplan		
9	Oriëntatietoets		
21	Deel 1	109	Deel 2
	Vorbereiding op het examen		Oefenen met examenteksten
23	A Kennis van land en samenleving	111	E Examenteksten met woordenlijst
23	1 Groot-Brittannië	112	1 Examen 2018-II: 1 ★
30	2 Verenigde Staten van Amerika	113	2 Examen 2018-II: 2 ★
34	3 Onderwijs	114	3 Examen 2018-II: 11 ★
36	4 Veelgebruikte bronnen	115	4 Examen 2018-II: 12 ★
38	B Schoolexamen	116	5 Examen 2018-II: 4 ★★
38	1 Kijk- en luistervaardigheid	118	6 Examen 2018-II: 5 ★★
41	2 Gespreksvaardigheid	121	7 Examen 2018-II: 9 ★★
47	3 Schrijfvaardigheid	123	8 Examen 2018-II: 10 ★★
55	C Grammatica	125	9 Examen 2018-II: 6 ★★★
55	1 Zelfstandige naamwoorden	127	10 Examen 2018-II: 7 ★★★
57	2 Lidwoorden	130	11 Examen 2018-II: 8 ★★★
57	3 Voornaamwoorden	133	12 Examen 2019-I : 7 ★★★
60	4 Bijwoorden		
61	5 Trappen van vergelijking		
62	6 Werkwoorden		
66	7 Gerund		
67	8 Woordvolgorde		
68	9 Spelling		
69	D Centraal examen	136	F 2019-II met woordenlijsten
69	1 Leesvaardigheid	137	1 Examen 2019-II: 1 ★
74	2 Oefenen met leesstrategieën	138	2 Examen 2019-II: 2 ★
95	3 Soorten examenvragen	139	3 Examen 2019-II: 3 ★★
103	4 Veelvoorkomende woorden en uitdrukkingen in de vraagstelling	140	4 Examen 2019-II: 4 ★★
104	5 Signaalwoorden	142	5 Examen 2019-II: 5 ★★
107	6 Voorvoegsels	144	6 Examen 2019-II: 6 ★★★
		147	7 Examen 2019-II: 7 ★★★
		150	8 Examen 2019-II: 8 ★★★
		152	9 Examen 2019-II: 9 ★★★
		154	10 Examen 2019-II: 10 ★★
		155	11 Examen 2019-II: 11 ★★
		156	12 Examen 2019-II: 12 ★
		157	13 Examen 2019-II: 13 ★

160 **G Examenteksten met uitwerkingen**

- 161 1 Examen 2021-I: 1 ★
- 162 2 Examen 2021-I: 3 ★
- 163 3 Examen 2021-I: 4 ★
- 165 4 Examen 2021-I: 5 ★
- 167 5 Examen 2021-I: 11 ★
- 168 6 Examen 2021-I: 2 ★★
- 169 7 Examen 2021-I: 6 ★★
- 171 8 Examen 2021-I: 8 ★★
- 174 9 Examen 2021-I: 12 ★★
- 175 10 Examen 2021-I: 13 ★★
- 177 11 Examen 2019-I: 6 ★★★
- 180 12 Examen 2019-I: 8 ★★★
- 182 13 Examen 2019-I: 10 ★★★
- 184 14 Examen 2021-I: 7 ★★★
- 186 15 Examen 2021-I: 9 ★★★
- 188 16 Examen 2021-I: 10 ★★★

190 Uitwerkingen

200 **H 2021-II met uitwerkingen**

- 201 1 Examen 2021-II: 1 ★
- 202 2 Examen 2021-II: 2 ★
- 203 3 Examen 2021-II: 3 ★★
- 204 4 Examen 2021-II: 4 ★★
- 206 5 Examen 2021-II: 5 ★★
- 208 6 Examen 2021-II: 6 ★★
- 210 7 Examen 2021-II: 7 ★★★
- 213 8 Examen 2021-II: 8 ★★★
- 215 9 Examen 2021-II: 9 ★★★
- 217 10 Examen 2021-II: 10 ★★
- 218 11 Examen 2021-II: 11 ★
- 219 12 Examen 2021-II: 12 ★★
- 221 13 Examen 2021-II: 13 ★

223 Uitwerkingen

230 **I 2021-III met uitwerkingen**

- 231 1 Examen 2021-III: 1 ★
- 232 2 Examen 2021-III: 2 ★
- 233 3 Examen 2021-III: 3 ★★
- 234 4 Examen 2021-III: 4 ★★
- 235 5 Examen 2021-III: 5 ★★
- 237 6 Examen 2021-III: 6 ★★★
- 239 7 Examen 2021-III: 7 ★★★
- 242 8 Examen 2021-III: 8 ★★★
- 244 9 Examen 2021-III: 9 ★★
- 246 10 Examen 2021-III: 10 ★★
- 248 11 Examen 2021-III: 11 ★
- 249 12 Examen 2021-III: 12 ★
- 250 13 Examen 2021-III: 13 ★

253 Uitwerkingen

260 **J 2022-I**

De antwoorden en uitwerkingen van het examen 2022-I vind je op mijn.examenbundel.nl.

Bijlagen

**Basiswoordenlijst
Register op thema
Cijferbepaling examens 2019-II,
2021-II en 2021-III**

Stappenplan

Natuurlijk kun je kriskras door de **Examenbundel** gaan en met die onderdelen oefenen die jou belangrijk lijken. Je kunt het ook systematischer aanpakken en daar is onderstaand stappenplan voor bedoeld. Het stappenplan leidt je op een slimme manier door de bundel en laat je optimaal profiteren van de mogelijkheden die de **Examenbundel** je biedt om je leesvaardigheid op peil te brengen. Dan kun je met vertrouwen het centraal examen tegemoet zien.

september
en
oktober

Bestudeer D1 (Leesvaardigheid).

Nulmeting: maak de oriëntatietoets op bladzijde 9 en verder.

Bekijk het
studieadvies.

JA

Meer dan
4 fout.

NEE

Bekijk het
studieadvies.

Oorzaak 1:
je weet niet hoe je
te werk moet gaan.

Bestudeer
de leesstrategieën (D2)
en soorten vragen (D3).

Oorzaak 2:
je begrijpt de
meerkeuzevragen
niet goed.

Bestudeer
de soorten vragen (D3) en
veelvoorkomende woorden
in de vraagstelling (D4).

Oorzaak 3:
gebrek aan
woordkennis.

- Leer de basiswoordenlijst (Engels-Nederlands).
- Leer de signaalwoorden (D5).
- Leer de voorvoegsels (D6).

Wil je nog
meer oefenen?
Gebruik
Examenidoom.

Oorzaak 4:
gebrek aan
achtergrondkennis van
Groot-Brittannië en de VS.

Lees onderdeel A.
Test je kennis van land en
samenleving op
mijn.examenbundel.nl.

januari

Oefen met de examenteksten in onderdeel E.

Oefen met de examenteksten in onderdeel G.

Zoek naar de oorzaak en bestudeer de betreffende onderdelen in de bundel (zie het begin van dit stappenplan).

JA

NEE

Veel fouten.

Maak een heel examen in onderdeel H.

Bereken je cijfer aan de hand van de cijferbepaling achter in de bundel.

Bestudeer de uitwerkingen bij dit examen.

Herhaal nog een keer de signaalwoorden (D5) en de voorvoegsels (D6).

Oefen tot aan het centraal examen verder met hele examens in de onderdelen F, I en J en op mijn.examenbundel.nl.

april

Examen

#geenexamenstress

Hoe zou je het nu al doen op een examen? De oriëntatietoets geeft je een eerste indruk.

Oriëntatietoets

De oriëntatietoets is speciaal ontwikkeld om je een idee te geven hoe je ervoor staat wat het centraal examen betreft. Het centraal examen toetst verschillende leesvaardigheden (eindtermen).

Deze oriëntatietoets

- geeft een globaal beeld van hoe goed of hoe slecht je deze vaardigheden beheerst;
- bestaat uit opgaven uit examens van voorgaande jaren;
- heeft ongeveer de omvang van een half examen.

De antwoorden vind je op mijn.examenbundel.nl

Wanneer je de scores daar invoert, krijg je een handig studieadvies. Daarna kun je met behulp van het stappenplan op bladzijde 6 en 7 verder werken met de Examenbundel.

Tekst 1

England shirt controversy

New World Cup England shirts have been launched and there are two versions available. "Stadium" tops retail at £60, but match tops as worn by the players cost £90, effectively branding those buying the cheaper versions second class citizens. Nike says the cooling technology used in the match shirts is 1 spectators, but surely fans sweat in just the same way? Especially those excluded from expressing their support because Nike doesn't make shirts in XXXXL and XXXXXL sizes. On the question of price, Indonesian workers who make the shirts earn 30p an hour, which makes the profiteering even less 2.

Private Eye, 2014

- 1 Which of the following fits the first gap?
 - A appreciated among
 - B financed by
 - C indispensable for
 - D unnecessary for

- 2 Which of the following fits the second gap?
 - A exclusive
 - B immoral
 - C interesting
 - D justifiable
 - E practical

Tekst 2

Bike Lane Lamentations

- 1 Courtland Milloy's July 9 Metro column, "District biker gang – the pedaling kind – has a lot of nerve," caught me off guard.

1 Frequently, car doors open as I pass, buses pass a few inches from my handlebars, and motorists yell or honk at me when I am trying to get around double-parked vehicles or cars parking. I try to obey traffic lights, but sometimes it is nice to get a running start and get away from traffic.

The bike lanes have helped enormously. I do not understand why anyone would think they are bad. I have been bicycling in the District since 1984, and motorists appear more impatient with my presence on a bicycle than they did years ago, probably because of the higher volume of traffic. Everyone would be better off riding a bicycle in the city, but it is not for everyone. However, saying that hitting a bicyclist is worth the \$500 fine is not a solution.

Jamie Rothschild, Washington

- 2 The July 11 Style article "In D.C.'s bike wars, here come the spokespeople," peddling civility by and toward bikers downtown, revealed the reason cyclists should be aggressively ticketed by D.C. police when they break the rules: in the one brief capsule of time described in the article, five cyclists sped through a red light. An ambulance, fire engine or police car could have been speeding into the intersection, and the cyclists would have caused a tragedy, among many possibilities. If rude and rule-breaking cyclists start receiving fines for their behavior, maybe they will reconsider their importance over the importance of every other individual on the streets. 2

Linda O'Brien, Takoma Park

- 3 Courtland Milloy got his facts wrong and essentially advocated vehicular assault. How could The Post advocate violence that pits a driver in a ton of metal against an exposed bicyclist? As a nation, we are trying to achieve a more sustainable way of living, and integrating multiple modes of transportation in cities is one way to do that.

3
Carolyn Dick Mayes, New Ipswich, N.H.

washingtonpost.com, 2014

- 3 Drie van de onderstaande vier zinnen (a, b, c en d) zijn uit de brieven weggelaten:
- As a result, bicyclists span racial, social and economic boundaries and reflect a diverse city. Yet Milloy painted with a wide brush, polarizing an already-divided audience.
 - Bike commuters actually improve commutes by getting cars off the road, reducing congestion and pollution.
 - If that doesn't work, the bike lanes need to be considered a failed experiment.
 - I thought I was the one who had to be defensive riding D.C. streets until I reach a bike path or lane.

Noteer het nummer van elke brief, gevolgd door de letter van de zin die er uit is weggelaten. *Let op: je houdt één van de vier zinnen over.*

Tekst 3

That warm, fuzzy feeling

adapted from an article by **Paul Bloom**

- 1 **M**ANY scientists who study morality are interested in why people behave badly, but I am more curious to understand why we are so nice. It seems that much of it is part of human nature, not the product of culture or parenting. The economist Adam Smith pointed out long ago that when you see somebody in pain, you feel it — to an extent — as if it were your own, and you are motivated to make it go away. Modern research shows this is true even of babies. When babies hear crying, they cry, and if they see someone suffer, even silently, they become distressed. As soon as they can move, babies will try to help. They'll stroke the person, or hand over a toy or bottle.
- 2 In my own research, I have been studying the development of our capacity to judge the behaviour of others as right or wrong. I created a set of short plays for babies using puppets. In one, a character would struggle to get up a hill. One puppet would help him; another would push him down. I then presented each baby with the two puppets. Even those as young as 6 months old tended to reach for the "good guy", suggesting that this is who they prefer. I also created plays in which one puppet does neither good nor bad, and I found that babies reach for a good guy over a neutral guy, but would rather reach for a neutral than a bad guy. This suggests babies are both drawn towards the good guy and away from the bad.
- 3 More recently, I explored the judgements of 3-month-olds. Although babies that young cannot coordinate their actions well enough to reach for something, I knew from the previous study that babies first tend to look to where they're going to reach. As predicted, they looked at the good guy, and not at the bad guy, suggesting that they, too, favour this character.
- 4 Are these true moral judgements? It's an open question. One might ask, for instance, whether babies are motivated to reward the good character and punish the bad — this is the focus of ongoing work. At minimum, though, we can conclude that babies are 7 third-party

interactions of a positive and negative nature, and that this influences how they behave. They have, then, the foundations of morality.

- 5 Can these inborn inclinations explain the scope of human kindness? Probably not. Babies prefer the familiar: they prefer to hear their native language rather than a foreign one; babies raised in white households prefer to look at white faces while those raised in black households prefer black faces and these preferences grow into biases and behaviours. At around 9 months, they'll show stranger anxiety and, later on, sort themselves into groups, dividing the world into us versus them, showing little sign of caring about distant others.
- 6 None of this is 8. Our brains have evolved through natural selection to favour those who share our genes and those with whom we continually interact. It is entirely predictable that our natural reaction to strangers is at best indifference and more typically fear and disgust.
- 7 A theory of human kindness needs two parts. The core of our moral sense is explained by our evolved nature, but its extension to strangers is the product of our culture, our intelligence and our imagination.

NewScientist, 2010

- 4 Where does human kindness originate from according to Adam Smith? (paragraph 1)
- A people's desire to overcome their selfishness
 - B people's identification with the misery of others
 - C people's inborn rules about what is right or wrong
 - D people's innate need to please those around them
- 5 What conclusion can be drawn from the experiment described in paragraph 2? The babies were able to
- A evaluate the actions of the puppets.
 - B focus on the actions of just one puppet at a time.
 - C indicate why they preferred one puppet over the other.
 - D separate fiction from reality.
- 6 How does paragraph 3 relate to the claims made in paragraph 2?
- A It contradicts them.
 - B It illustrates them.
 - C It modifies them.
 - D It supports them.
- 7 Which of the following fits the gap in paragraph 4?
- A pleased with
 - B sensitive to
 - C suspicious of
 - D untroubled by
- 8 Which of the following fits the gap in paragraph 6?
- A inevitable
 - B surprising
 - C useful

"our natural reaction to strangers is at best indifference and more typically fear and disgust" (einde alinea 6)

- 9 Citeer de eerste twee woorden van de zin die **als eerste** hiervoor een verklaring geeft.

- 10 Which of the following is in line with the point made in paragraph 7?
The human race seems to have got kindness built in,
A but it does not necessarily extend this to strangers.
B but our genetic make-up is responsible for extending it to strangers.
C but we only extend it to strangers if we are forced to do so.

Tekst 4

Is meat the fix?

- 1 I was disappointed you gave so much space to an article on John Nicholson's book *The Meat Fix* (22 February). At best, his experiences are anecdotal.
- 2 I am in my fifties and have been vegan for over 40 years. I still play football and tennis every week, and I am able to beat much younger meat-eating opponents. People often assume I am younger than I am. I have two children who play football, tennis and cricket, are in their top PE groups and play for their school teams. They are slightly above average height and of average build, and are both taller than their parents. They have been vegan since birth.
- 3 It takes 2,400 gallons of water to produce 1lb of meat, yet it only takes 25 gallons to produce 1lb of wheat. We live in a world of over 7 billion people where more than a billion people go to sleep every night hungry and thirsty. Meat is a selfish, inefficient way of producing food.
- 4 The conclusions reached in *The Meat Fix* are preposterous. If his claims were true we'd see vegans and vegetarians crawling along the pavements on their way back from spending their benefits, because presumably they haven't the strength to work.

Ron Grainger

Halifax, West Yorkshire

John Nicholson's *The Meat Fix* (22 February) gives the impression that vegetarian and vegan diets are bad for your health. Nothing could be further from the truth. Scientific studies have repeatedly linked the vegan diet to lower levels of heart disease, diabetes, stroke, cholesterol and certain types of cancer. Besides, the exact details of Nicholson's diet were conspicuously absent from the article. An unbalanced diet of any kind can have adverse consequences. His is just one case and does not reflect the experiences of the majority of vegans who live healthy, active lives.

Ben Martin

Tonbridge, Kent

adapted from letters written to *independent.co.uk*, 2013

examenbundel >

havo Nederlands
havo Engels
havo Duits
havo Frans
havo Economie
havo Bedrijfseconomie
havo Maatschappijwetenschappen
havo Geschiedenis
havo Aardrijkskunde
havo Wiskunde A
havo Wiskunde B
havo Scheikunde
havo Biologie
havo Natuurkunde

samengevat }

havo Economie
havo Bedrijfseconomie
havo Maatschappijwetenschappen
havo Geschiedenis
havo Aardrijkskunde
havo Wiskunde A
havo Wiskunde B
havo Scheikunde
havo Biologie
havo Natuurkunde
havo/vwo Nederlands 3F/4F
havo/vwo Rekenen 3F

Tips, tricks en informatie die jou helpen bij het slagen voor je eindexamen vind je op examenbundel.nl! Nog meer kans op slagen? Volg ons ook op social media. #geenexamenstress

examenidoom + examenbundel + samengevat + zeker slagen! = #geenexamenstress

examenidoom

havo Engels
havo Duits
havo Frans

zeker slagen!

voor vmbo, havo én vwo

